

6. Adult learning statistics - characteristics of education and training URL: https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Adult_learning_statistics_-_characteristics_of_education_and_training&oldid=431931

ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИЧНИХ ВКАЗІВОК З «ОСНОВ ОХОРОНИ ПРАЦІ» ПРИ ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

Ігор БОЧАР

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Фахова освіта покликана забезпечити майбутнім випускникам знання, уміння і навички безпечної професійної діяльності, зокрема, під час виконання управлінських дій, при проектуванні або розробці нових навчальних процесів, виконанні конкретних завдань, проведенні наукових досліджень тощо. Випускники вищого навчального закладу за гуманітарним напрямом підготовки повинні вміти використовувати державну законодавчу базу, нормативно-правові акти, чинну галузеву нормативно-технічну документацію та засоби з охорони праці. Поряд з тим, актуальним залишається питання змістового та методичного наповнення курсу «Основи охорони праці» у вищих навчальних закладах педагогічного спрямування при підготовці фахівців з історії.

Розроблені нами та рекомендовані до використання у навчальному процесі методичні рекомендації з дисципліни «Основи охорони праці» були подані для оцінки фахівцями. Розроблені рекомендації пройшли апробацію в інших навчальних вузах, у викладачів та вчителів м. Тернополя, а також у студентів історичного факультету Тернопільського національного педагогічного університету імені Володимира Гнатюка. Усі опитані дали попередню позитивну оцінку методичним рекомендаціям, наголосили на доцільності використання розроблених матеріалів у навчальному процесі як студентами так педагогами. Також було зроблено декілька пропозицій та зауважень, зауваження стосувалися змістового наповнення матеріалу для фахівців історичного напрямку і вибіркової матеріалу для гуманітарних факультетів.

Об'єктивну перевірку ефективності використання методичних рекомендацій з дисципліни «Основи охорони праці» було проведено шляхом педагогічного експерименту. Для підтвердження об'єктивності експерименту були забезпечені відповідні умови:

- початковий рівень знань студентів був приблизно однаковий;
- перевірка знань проводилася за однаковими критеріями;
- зміст тестових завдань був однаковим.

У експерименті брали участь студенти двох груп, які були поділені на: контрольну та експериментальну.

Експеримент включав чотири етапи:

Перший етап експерименту передбачав проведення організаційної роботи під час вступного заняття, де студенти контрольної та експериментальної групи були ознайомлені з вимогами та умовами експерименту. Студентам експериментальної групи додатково були надані до використання методичні рекомендації з дисципліни «Основи охорони праці». Двом групам було запропоновано тестові завдання, які включали матеріал поданий в методичній розробці у відповідності до навчальної програми. Студенти мали 20 хвилин на рішення тестових завдань. За результатами контрольного зрізу знань було визначено рівень знань студентів, який знаходиться приблизно на однаковому рівні в обох групах.

Другий етап тривав два місяці як у контрольній та і в експериментальній групі. Заняття проводилися у відповідності з навчальним планом та програмою, але тільки в експериментальній групі під час занять використовували методичні рекомендації з дисципліни «Основи охорони праці». Проведені спостереження за навчальним процесом вже протягом місяця в експериментальній групі показали, що зросла якість підготовки домашніх

завдань на відміну від контролюючої групи, де показники залишалися стабільними. Як показали спостереження за самопідготовкою студентів експериментальної групи у динаміці, спостерігалось поступове збільшення кількості студентів, що виконують завдання у повному обсязі та на достатньому рівні. Час виконання завдань також поступово зменшувався з набуттям досвіду творчого навчання. Під час виконання різних практичних та теоретичних завдань студенти навчилися використовувати методичні розробки.

Третій етап завершився тим, що двом групам знову були запропоновані тестові завдання, подібні до тих, які використовувалися на першому етапі. Під час проведення тестування було помітно, що студенти експериментальної групи швидше і впевненіше справилися із завданням на відміну від студентів контрольної групи.

Отже, проведенні дослідження показали, що рівень успішності в експериментальній групі зріс на 24 %, а у контрольній групі залишився майже на попередньому рівні та додав тільки 5 %. Експериментальна група швидше і якісніше виконала поставлені перед нею завдання, також в експериментальній групі зменшилась кількість незадовільних оцінок, а зросла кількість відмінних.

Проведений експеримент довів, що використання методичних рекомендацій з дисципліни «Основи охорони праці» при підготовці майбутніх фахівців на гуманітарних факультетах значно полегшує процес самопідготовки студентів, не витрачається час на виконання нетворчої, рутинної праці. Опитування студентів показало, що використання методичних рекомендацій з дисципліни «Основи охорони праці» у процесі навчання полегшує підготовку до занять, а також покращує умови самопідготовки студентів.

Таким чином можна вважати, що запропоновані методичні рекомендації з дисципліни «Основи охорони праці» забезпечують суттєве покращення підготовки студентів, які вчаться на історичному факультеті, що також підтвердили результати проведеного дослідження.

РОЛЬ УЧИТЕЛЯ У СТАНОВЛЕННІ ЦІННІСНИХ ОРІЄНТИРІВ ШКОЛЯРІВ

Ганна КОЛІНЕЦЬ

Тернопільський національний педагогічний університет імені Володимира Гнатюка

Навчально-виховний процес безпосередньо пов'язаний з розвитком суспільства, його історією. В сучасному світі він не може обмежуватись лише виробленням умінь адаптації людини до певного середовища, а повинен виступати фактором прискорення соціального розвитку особистості та її самовдосконалення, повинен розглядати підростаюче покоління суб'єктами змін, співучасниками створення нового, а не об'єктами зовнішніх впливів. Характер нового суспільного розвитку потребує людей, здатних мислити творчо, таких, які б могли уміло орієнтуватись в соціумі, людей з відповідно розвинутими здібностями. Актуальними постають питання щодо осмислення проблем молоді, пов'язаних зі зміною соціально-економічних основ і кризових ситуацій у різних сферах життя суспільства, що виникла в ході демократичних реформ в Україні. Все це вищесказане повинно внести зміни у зміст і форми діяльності вчителя, школи.

Однією з основних проблем соціалізації молоді є вибір ціннісних орієнтирів, на усвідомлений вибір і формування яких повинен бути спрямованим навчально-виховний процес.

На сучасному етапі розвитку освіти психолого-педагогічні працівники зосереджуються на ціннісних орієнтирах у педагогічному просторі, ролі національної еліти (особливе місце у якій належить учительству) як носія суспільних та історичних традицій.

Переважає більшість учителів переконана у тому, що наявний у суспільстві потенціал для інтелектуального мислення, суспільної злагоди, політичної стабільності, перспектив подальшого розвитку повинен ґрунтуватися на утвердженні певних ціннісних орієнтирів, які виписано у «Концепції нової української школи» (орієнтація на особистість учня, педагогіка